

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

- 12** Zimna wojna filmowców.
Między biznesem a propagandą
- 15** Zabić blogera.
Próba zamachu na Czeczena

WYDARZENIA

- 16** Baryłka niezgody.
Ropne zapalenie gospodarki
- 18** Pożegnanie z mafią?
Dokąd zmierza Słowacja
- 20** Czarodziej Bibi.
Ucieczka z prokuratury do... rządu
- 22** Papieży dwóch.
Ile Benedykta we Franciszku

Wróg publiczny nr 1
Z ziemi włoskiej do...

O TYM MÓWI ŚWIAT

- 26** Postępy epidemii.
Teraz Europa, Ameryka, Australia...
- 28** Uroki kwarantanny.
W wirtualu jak w szpitalu
- 30** Ssak w koronie.
Zaraził nas łuskowiec?

PROFILE

- 32** O nich się mówi:
Kim Seok-jin
Aszraf Ghani
Abdalla Hamdok
Ronaldinho
Bernie Sanders

LUDZIE

- 34** Piotr Pawlenski.
Skandalista nie zna granic
- 38** Ishaq Usman Bello.
Opróżnia więzienia w Nigerii

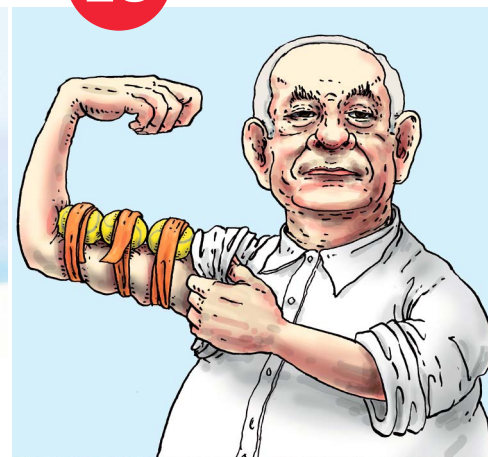

12

→ **Pierwsze klapsy**
Od władzy dla reżyserów

20

→ **Zawód: premier**
Jeszcze niekarany

26

30

→ **Kozioł ofiarny**
Rocznik 2020

34

→ **Sztuka prosta jak drut**
Kolczasty

40

→ **Spokój w Delhi?**
Nie pali się...

Następne
NOWE FORUM
w piątek 27 marca 2020

Widzieliście
Oranjestad?
To macie
szczęście

50

REPORTAŻ

- 40 **Którędy do Indii?**
Hinduistyczny nacjonalizm
- 46 **Chaos na Samos.** Uchodźcy
ruszyli z Turcji do Grecji
- 50 **Karaibski Babilon.**
Bary, banki i burdele
- 54 **Cyngle w mundurach.**
Walczą z narkotykami,
likwidując narkomanów

FOTOSTORY

- 58 **Plažo, pusta plažo...**
Bali się lecieć na Bali

OBYCZAJE

- 60 **Lalki dla dorosłych?**
To naprawdę nic zdrożnego!
- 64 **Inwazja AI.** Algorytmy
rządzą w Hollywood

ROZMOWA

- 68 **Jens Stoltenberg.**
Czy NATO przetrwa
do końca świata?

Sztuczna
inteligencja
Robi kino
dla plebsu

64

- 70 **Bryan Stevenson.**
Temida w USA nie jest ślepa.
Jest biała

KOMPAS

- 72 **Albania przed nami.**
Od Orientu do socrealizmu

HISTORIA

- 76 **Upadek Libii.**
Temu państwu dziękujemy?

80 MIKROFORUM

54

→ **Bangladesz**
Wydział zabójstw

60

→ **Zdrowe
i grzeczne**
A co
z recyklingiem?

70

→ **Adwokat
wykluczonych**
Tysiące cel,
jeden cel

72

→ **Zwiedzanie
w Tiranie**
Z meczetu
– na drinka

O tych krajach piszemy:

ALBANIA (s. 72) BANGLADESZ (s. 54) CHINY (s. 26, 28, 30)
FRANCJA (s. 22, 34, 68) GRECJA (s. 46) HOLANDIA (s. 50) INDIE (s. 40)
IZRAEL (s. 20) LIBIA (s. 76) NIEMCY (s. 22) NIGERIA (s. 38)
POLSKA (s. 12, 15) ROSJA (s. 15, 16, 34) SŁOWACJA (s. 18) TURCJA (s. 46)
USA (s. 16, 26, 60, 64, 68, 70) WATYKAN (s. 22) WŁOCHY (s. 26)

Ilustracje na okładce: © ABACA/EAST NEWS, AFP/EAST NEWS, CAGLECARTEONS

Kup książkę

Najlepszy i najtańszy sposób na stałą lekturę **FORUM**

Prenumerata
drukowana
tylko **5,90 zł**
za egzemplarz.

40% taniej
niż w kiosku.

Zamów prenumeratę drukowaną:
sklep.polityka.pl

Prenumerata cyfrowa
nawet **3,80 zł**
za wydanie.

52% taniej
niż w kiosku.

Zamów dostęp cyfrowy:
dwutygodnikforum.pl

[Kup książkę](#)

WIELKA BRYTANIA

Sussex już eks

Ostatnie dni w Wielkiej Brytanii upłynęły pod znakiem nie tylko koronawirusa, lecz także ostatecznego pożegnania się księcia Harry'ego i jego żony Meghan z oficjalnymi obowiązkami członków rodziny królewskiej. Nie wszystko poszło gładko. Wśród ekologów wybuchła wściekłość, gdy na konferencję poświęconą odpowiedzialnej, ekologicznej turystyce Harry wprawdzie pojechał pociągiem, ale wykupił dla siebie całą pierwszą klasę. Iskrzyło także podczas ostatniego wspólnego wystąpienia rodziny królewskiej na dorocznej mszy w Katedrze Westminsterskiej – księżę William i księżna Kate nie przywitani się i nie zamienili ani słowa ze szwagrem i szwagierką. Nieco sympatyczniej było na ostatnim spotkaniu Harry'ego z weteranami wojennymi – i Meghan z uczniami londyńskiej szkoły. Teraz państwo Sussex ruszają w dorosłe życie. Podobno na własny koszt.

MEKSYK

Strajk kobiet

Meksykanki zorganizowały w Dzień Kobiet strajk przeciwko przemocy i wykorzystywaniu seksualnemu. Przez całą dobę nie wychodziły z domów. W stołecznym mieście Meksyk w marszu sprzeciwu wzięło udział 80 tys. demonstrantek. – Nie jestem wolna, szczęśliwa ani bezpieczna na ulicach – mówi siedemnastoletnia uczestniczka protestu, której udało się niedawno uciec przed dwoma porywaczami. Wiele manifestantek niosło różowe krzyże, które są symbolem plagi zabójstw. W zeszłym roku w Meksyku ginęło około dziesięciu kobiet dziennie. – Jesteśmy w stanie wojny, to kryzys humanitarny – mówi agencji Associated Press koordynatorka ośrodka monitorującego przypadki takich morderstw.

GWATEMALA

Długa droga

Na zdjęciu uroczysta procesja w stolicy Gwatemali (o tej samej nazwie). Władze kraju podpisały kilka miesięcy temu umowę o deportacji uchodźców ubiegających się o azyl w Stanach Zjednoczonych. Migranci, którzy w drodze do Ameryki Północnej przemierzali terytorium Gwatemali, mogą zostać tu odesłani, by oczekiwać na rozpatrzenie wniosku. Podobne umowy Amerykanie zawarli z Salwadorem i Hondurasem. Prawo międzynarodowe zakazuje odsyłania uchodźców do kraju pochodzenia, dlatego do Gwatemali trafiają głównie mieszkańcy tych dwóch państw. Wielu woli wrócić do domu, niż czekać na rozpatrzenie podania. Do potocznego języka weszło już podobno określenie „deportacja z przesiadką”.

Filmowa klatka

Czy reżyserzy przetrzymają naciski ze strony władzy?

Zbliża się popołudnie w mroźnej, zasnutej mgłą Warszawie. W eleganckiej kawiarni hotelu Bristol siadam napić się herbaty z polskim filmowcem, zdobywcą Oscara, Pawłem Pawlikowskim. Reżyser jest permanentnie sfrustrowany reakcyjnym i filisterskim obliczem polskich władz. Władz, które jednocześnie są w pełni świadome polskiej tradycji filmowej oraz międzynarodowego prestiżu, jakim się cieszy polska szkoła.

Zimna wojna

– W dzisiejszej Polsce istnieje tendencja do centralizowania władzy i niszczenia wszystkiego, co wiąże się z elitami czy inteligencją – mówi Pawlikowski. – Bastionem wyborczym partii rządzącej są głównie małe miasteczka i wieś, więc decydenci nie interesują się za bardzo takim kinem, jakie my robimy. Znacznie ważniejsze są dla nich media państwowe, których przekaz dociera do ogromnej liczby odbiorców na prowincji. Zmienili je w tubę nadającą groteskową, jadowitą propagandę. Wtrącają się też do działalności muzeów i teatrów, które nie trzymają się ich linii ideologicznej. Filmowcy to z konieczności wolne duchy. Nas jest znacznie trudniej dokooptować. Władze chciałyby zobaczyć pełne gwiazd kino w stylu hollywoodzkim, opowiadające o dobrych i złych ludziach. Najlepiej o polskich bohaterach historycznych. Nie takie artystyczne biadolenie nad tym, że świat jest skomplikowany i wieloznaczny – dodaje.

Ten pogląd dzielają producenci, z którymi spotykam się w Warszawie. Narzekają, że polski przemysł filmowy wypuszcza niewarte zapamiętania komedie

Spotykamy się regularnie i wspieramy nawzajem swoje filmy. I mamy też wspólnego wroga

Paweł Pawlikowski

romantyczne i kryminały. Niemniej dzięki temu branża trzyma się mocno. Twórcom się powodzi. Pawlikowski pracował przez długi czas w Wielkiej Brytanii, ale teraz wrócił do ojczyzny, gdzie stworzył tak doceniane filmy jak „Ida” (Oscar dla filmu nieanglojęzycznego w 2015 roku) i „Zimna wojna” (nominowany w tej samej kategorii w zeszłym roku). – Reżyserzy stworzyli tu dość zwarte środowisko – tłumaczy reżyser. – Spotykamy się regularnie i wspieramy nawzajem swoje filmy. Takiej społeczności nie widziałem w Wiel-

Być polskim reżyserem to bardzo skomplikowana sprawa

Małgorzata Szumowska

kiej Brytanii. I mamy też wspólnego wroga, więc czujemy, że coś nas łączy.

To branża, nad którą czuwają potężne duchy, wielcy twórcy i bóstwa opiekuńcze: Krzysztof Kieślowski, Andrzej Wajda, Andrzej Żuławski, Andrzej Munk i Walerian Borowczyk. A w dzisiejszych czasach – Agnieszka Holland, która niedawno otrzymała Złotego Niedźwiedzia za „Pokot”. Jej nowy film „Obywatel Jones” (z Jamesem Nortonem w roli głównej) opowiada o walijskim dziennikarzu, który ujawnił wielki głód w Związku Radzieckim w latach 1932–1933.

Małgorzata Szumowska to błyskotliwa twórczyni młodsze-